

PRESENCIA DE LLULL

Hi ha un «retorn» a Llull? La commemoració del centenari de la seva naixença ha permès de constatar la presència, àdhuc dins nuclis culturals modestos i de poc abast territorial, de solitaris fervorosos d'aquesta gran figura que no és de la Renaixença sinó de la Naixença catalana. Solitaris d'avui, això és, joves sensibilitats en les quals la lectura d'algunes de les obres del primer poeta català ha desvetllat un interès, que seria absurd de desaprofitar, pel genial polígraf. Per l'home i pel poeta.

La Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya ha estat oportuniíssima a tenir cura dels actes universitaris del centenari lul·lià, per tal com hi ha interessat un nombre de joveníssims fervorosos de la cultura catalana, escàs si tan exigents som, però molt útil si els qui tenen compte d'endegar les vocacions novelles no menyspreen aquests símptomes d'una alba que neix. La conferència de dijous d'un lul·lista tan assenyalat com mossèn Salvador Galmés, interessantíssima sota diversos aspectes, m'ha renovat l'esperança en la possibilitat de realització d'un projecte, gairebé d'una dèria, que vaig exposar des del vell «Monitor», ben inútilment, ai las!

Creia jo aleshores, que tenia fresca la lectura d'algunes obres de Llull a la Biblioteca de la Universitat, que la imponent figura de l'autor de *l'Arbre de Sciència* i del *Llibre d'Amic e Amat* podia cobrir amb la seva ombra un exèrcit de joves estudiosos que volguessin especialitzar-se en la coneixença i en l'exposició dels múltiples aspectes de la seva vida i de la seva obra. Ho creia tan ingènuament que vaig proposar la fundació d'un Institut d'Estudis Lul·lians, amb seu a Barcelona, de vida prou folgada perquè els seus components poguessin reivindicar aviat, d'una manera prou espectacular per a interessar-s'hi els homes de cultura, la humanitat i la universalitat de Llull. Recordo que en la vida i en l'obra de Llull trobàvem els amics redactors d'aquella publicació gairebé clandestina temes d'especialització per a més d'una cinquantena d'estudiosos, i les havíem assenyalades.

Galmés, en la seva conferència, ha renovat, amb més coneixença de l'obra que nosaltres, aquesta crida al jovent universitari. Tots els meus vots són perquè sigui escoltat. Llull és més actual que molts escriptors d'avui que han aconseguit un nom universal. La seva ambició d'unitat a què m'he volgut referir darrerament, el seu temperament de gran polític, el seu lirisme, les seves intuïcions genials i, sobretot, l'home, permeten, al meu entendre, de centrar la figura de Llull.

L'estudi de Llull —i com més és llegit més hi convé hom— donaria a la nostra cultura un punt de referència universal.

No és pas un article de diari destinat a exposar les gairebé infinites suggerències de l'obra literària de Llull i del seu valor humà i actual. En canvi, és ben adequat per a subratllar la crida de Salvador Galmés a la joventut universitària. Cal tenir present, i m'he complagut a repetir-ho sovint aquests darrers temps, que les idees fonamentals del catalanisme universalista tenen el seu exponent a partir del segle tretze.

Galmés em permet, doncs, de renovar la meua dèria de minyó: un Institut d'Estudis Lul·lians afavoriria ràpidament la coneixença d'aquest geni de la nostra literatura. Ortodoxos i heterodoxos de la seva doctrina, de la seva filosofia, de la seva lírica, tindrien un nom autòcton a qui referir-se en llur apostolat o en llurs controvèrsies. La presència de Llull és ja una política.

[«*La Publicitat*», 28-IV-1933]